

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1228/2003**2008/EØS/38/35**

av 26. juni 2003

om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 96/92/EF av 19. desember 1996 om felles regler for det indre marked for elektrisitet⁽⁴⁾ var et viktig ledd i innføringen av det indre marked for elektrisk kraft.
- 2) På sitt møte i Lisboa 23. og 24. mars 2000 oppfordret Det europeiske råd til hurtig innsats for å fullføre det indre marked i både elektrisitets- og gasssektoren, samt til å påskynde liberaliseringen i disse sektorene med sikte på å oppnå et fullt funksjonsdyktig indre marked på disse områdene.
- 3) Innføringen av et virkelig indre marked for elektrisk kraft bør fremmes gjennom en intensivering av handelen med elektrisk kraft, som for tiden er underutviklet sammenlignet med andre økonomiske sektorer.

4) Rettferdige, kostnadsreflekterende, klare og direkte anvendelige regler som tar hensyn til en sammenligning av effektive nettoperatører fra strukturelt sett sammenlignbare områder og utfyller bestemmelsene i direktiv 96/92/EF, bør innføres for tariffing på tvers av landegrensene og tildeling av tilgjengelig utvekslingskapasitet for å sikre effektiv adgang til overføringsnett for transaksjoner over landegrensene.

5) Rådet (energi) oppfordret i sine konklusjoner av 30. mai 2000 Kommisjonen, medlemsstatene og de nasjonale reguleringsmyndigheter eller forvaltninger til å sikre en snarlig gjennomføring av tiltak for håndtering av kapasitetsbegrensninger og, sammen med Den europeiske organisasjon for systemansvarlige nettselskaper (ETSO), en rask innføring av et stabilt og langsiktig prissystem som gir markedsdeltakerne egnede signaler om kostnadsfordelingen.

6) I sin resolusjon av 6. juli 2000 om Kommisjonens annen rapport om utviklingen i liberaliseringen av energimarkedene etterlyste Europaparlamentet vilkår for bruk av nettene i medlemsstatene som ikke hindrer handel med elektrisk kraft over landegrensene, og oppfordret Kommisjonen til å oversende konkrete forslag med sikte på å fjerne alle eksisterende hindringer for handel i Fellesskapet.

7) Det er viktig at tredjestater som inngår i det europeiske elektrisitetsnettet, overholder reglene i denne forordning og de retningslinjer som vedtas i henhold til den for å sikre at det indre marked virker effektivt.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 176 av 15.7.2003, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 146/2005 av 2. desember 2005 om endring av EØS-avtalens vedlegg IV (Energi), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 10 av 23.2.2006, s. 17.

⁽¹⁾ EFT C 240 E av 28.8.2001, s. 72, og EFT C 227 E av 24.9.2002, s. 440.

⁽²⁾ EFT C 36 av 8.2.2002, s. 10.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 13. mars 2002 (EUT C 47 E av 27.2.2003, s. 379), Rådets felles holdning av 3. februar 2003 (EUT C 50 E av 4.3.2003, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 4. juni 2003 (ennå ikke kunngjort i EUT).

⁽⁴⁾ EFT L 27 av 30.1.1997, s. 20.

8) Denne forordning bør fastsette de grunnleggende prinsippene for tariffing og kapasitetstildeling, samtidig som den bør gjøre det mulig å vedta nærmere retningslinjer for andre relevante prinsipper og metoder for å fremme en rask tilpasning til endrede vilkår.

- 9) I et åpent konkurransemarked bør systemansvarlige nettselskaper motta godtgjøring for kostnadene knyttet til transport av grensekryssende strømmer av elektrisk kraft gjennom sine nett av selskapene som er systemansvarlige for nettene den elektriske kraften kommer fra og overføres til.
- 10) Ved fastsettelsen av nasjonale nettariffer skal det tas hensyn til ut- og innbetalinger som skyldes oppgjør mellom systemansvarlige nettselskaper.
- 11) Det faktiske beløpet som skal betales for grensekryssende tilgang til nett, kan variere sterkt, avhengig av hvilke systemansvarlige nettselskaper som deltar, og på grunn av strukturelle forskjeller i medlemsstatenes prissystemer. En viss grad av harmonisering er derfor nødvendig for å unngå handelsvridninger.
- 12) Et egnet system for langsiktige lokaliseringssignaler vil være nødvendig og bør baseres på prinsippet om at nivået på avgifter for nettilgang bør gjenspeile balansen mellom produksjon og forbruk i den berørte regionen, med utgangspunkt i en differensiering av avgiftene for nettilgang for produsenter og/eller forbrukere.
- 13) Det ville ikke være hensiktsmessig å anvende avstandsbaserte tariffer eller, forutsatt at egnede lokaliseringssignaler finnes, en særtariff som skal betales bare av eksportører eller importører og kommer i tillegg til den alminnelige avgiften for tilgang til det nasjonale nettet.
- 14) Forutsetningen for virkelig konkurranse i det indre marked er likebehandling og åpenhet med hensyn til avgiftene for bruk av nettet, herunder forbindelsesledningene i overføringsnettet. Den tilgjengelige kapasiteten i disse ledningene bør være den størst mulige som er forenlig med sikkerhetsstandardene for sikker nettdrift.
- 15) Det er viktig å unngå konkurransevridning som følge av forskjeller i standardene for sikkerhet, drift og planlegging som anvendes av de systemansvarlige nettselskapene i medlemsstatene. Dessuten bør markedsdeltakerne ha innsyn når det gjelder tilgjengelig overføringskapasitet og standarder for sikkerhet, planlegging og drift som påvirker den tilgjengelige overføringskapasiteten.
- 16) Det bør finnes regler for bruk av inntekter som skyldes håndtering av kapasitetsbegrensninger, med mindre vedkommende forbindelsesledning er av en slik art at et unntak fra slike regler er berettiget.
- 17) Det bør være mulig å håndtere overbelastningsproblemer på ulike måter såfremt metodene som benyttes, gir riktige økonomiske signaler til de systemansvarlige nettselskapene og markedsdeltakerne og bygger på markedsmekanismer.
- 18) For å sikre at det indre marked virker tilfredsstillende, bør det innføres framgangsmåter som gjør det mulig for Kommisjonen å treffe beslutninger og fastsette retningslinjer med hensyn til blant annet tariffing og kapasitetstildeling, og som samtidig sikrer at medlemsstatenes reguleringsmyndigheter deltar i prosessen, eventuelt gjennom sin europeiske sammenslutning. Reguleringsmyndighetene og de andre relevante myndighetene i medlemsstatene har en viktig rolle å spille ved å bidra til at det indre marked for elektrisk kraft virker tilfredsstillende.
- 19) Medlemsstatene og vedkommende nasjonale myndigheter bør pålegges å gi Kommisjonen alle relevante opplysninger. Kommisjonen bør behandle slike opplysninger fortrolig. Der det er nødvendig, bør Kommisjonen ha anledning til å anmode om å få utlevert relevante opplysninger direkte fra de berørte foretakene, forutsatt at vedkommende nasjonale myndigheter underrettes.
- 20) Nasjonale reguleringsmyndigheter bør sørge for at reglene i denne forordning og de retningslinjer som vedtas på grunnlag av forordningen, overholdes.
- 21) Medlemsstatene bør fastsette regler for sanksjoner som skal anvendes ved overtredelse av bestemmelsene i denne forordning, og sørge for at de anvendes. Slike sanksjoner skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 22) Ettersom målet for det foreslåtte tiltaket, nemlig å innføre harmoniserte rammeregler for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 23) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾ —

(¹) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Innhold og virkeområde

Formålet med denne forordning er å fastsette rettferdige regler for handel med elektrisk kraft over landegrensene og dermed øke konkurransen i det indre marked for elektrisk kraft, idet det tas hensyn til de nasjonale og regionale markeders særtrekk. Dette vil omfatte opprettelse av en oppgjørsordning for grensekryssende strømmer av elektrisk kraft samt fastsettelse av harmoniserte prinsipper for avgifter for overføring og tildeling av tilgjengelig kapasitet over landegrensene i forbindelsesledninger mellom nasjonale overføringsnett.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I denne forordning gjelder definisjonene i artikkel 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/54/EF av 26. juni 2003 om felles regler for det indre marked for elektrisk kraft og om opphevelse av direktiv 96/92/EF⁽¹⁾, med unntak av definisjonen av «forbindelsesledning», som skal erstattes med følgende:

«forbindelsesledning», en overføringsledning som krysser eller strekker seg over en grense mellom medlemsstater og knytter sammen medlemsstatenes nasjonale overføringsnett.

2. Videre menes med:

- a) «reguleringsmyndigheter», de reguleringsmyndighetene som det vises til i artikkel 23 nr. 1 i direktiv 2003/54/EF,
- b) «grensekryssende strøm», en fysisk strøm av elektrisk kraft gjennom en medlemsstats overføringsnett på grunn av påvirkning fra virksomhet hos produsenter og/eller forbrukere utenfor denne medlemsstaten på dette overføringsnettet. Dersom to eller flere medlemsstaters overføringsnett helt eller delvis inngår i ett enkelt kontrollområde, men bare med hensyn til oppgjørsordningen mellom systemansvarlige nettselskaper omhandlet i artikkel 3, skal kontrollområdet som helhet anses som en del av overføringsnettet til én av de berørte medlemsstatene, for å unngå at strømmer innenfor kontrollområder anses som grensekryssende strømmer og medfører godtgjøring i henhold til artikkel 3. Reguleringsmyndighetene i de berørte medlemsstatene kan avgjøre hvilken av de berørte medlemsstatene kontrollområdet i sin helhet skal anses å tilhøre,
- c) «kapasitetsbegrensning», en situasjon der en forbindelsesledning mellom nasjonale overføringsnett på grunn av kapasitetsmangel i forbindelsesledningene og/eller de

berørte nasjonale overføringsnettene ikke har plass til alle de fysiske strømmene som markedsdeltakerne ber om innenfor rammen av den internasjonale handel,

- d) «meldt eksport» av elektrisk kraft, innmating av elektrisk kraft fra én medlemsstat på grunnlag av en underliggende kontraktfestet avtale om at det samtidig skal mottas tilsvarende elektrisk kraft («meldt import») i en annen medlemsstat eller en tredjestat,
- e) «meldt transitt» av elektrisk kraft, en situasjon med «meldt eksport» av elektrisk kraft der transaksjonen krever at kraften transporteres gjennom en stat der verken innmatingen eller det samtidige og tilsvarende mottaket av elektrisk kraft finner sted,
- f) «meldt import» av elektrisk kraft, mottak av elektrisk kraft i én medlemsstat eller én tredjestat samtidig med innmating av elektrisk kraft («meldt eksport») fra en annen medlemsstat,
- g) «ny forbindelsesledning», en forbindelsesledning som ikke er ferdig den dagen denne forordning trer i kraft.

Artikkel 3

Oppgjørsordning mellom systemansvarlige nettselskaper

1. De systemansvarlige nettselskapene skal motta godtgjøring for kostnader som påløper som følge av at de overfører grensekryssende strømmer av elektrisk kraft i sine nett.
2. Godtgjøringen nevnt i nr. 1 skal betales av de nasjonale systemansvarlige nettselskapene der de grensekryssende strømmene oppstår og av de tilsvarende selskapene der strømmene ender.
3. Godtgjøringen skal betales regelmessig for et gitt tidsrom i fortiden. Ved behov skal godtgjøringen justeres i ettertid for å gjenspeile faktiske kostnader.

Det første tidsrommet det skal betales godtgjøring for, skal fastsettes i retningslinjene omhandlet i artikkel 8.

4. Kommisjonen skal fastsette beløpene som skal betales i godtgjøring i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 13 nr. 2.

5. Omfanget av de grensekryssende strømmene som overføres og omfanget av de grensekryssende strømmene som angis som sendt fra og/eller mottatt i nasjonale overføringsnett, skal beregnes på grunnlag av de faktisk målte fysiske strømmene av elektrisk kraft i et gitt tidsrom.

⁽¹⁾ EUT L 176 av 15.7.2003, s 37.

6. Kostnadene som påløper som følge av overføring av grensekryssende strømmer, skal beregnes på grunnlag av de forventede langsiktige gjennomsnittlige differansekostnadene, idet det tas hensyn til tap, investeringer i ny infrastruktur og en passende andel av kostnadene knyttet til eksisterende infrastruktur, i den grad infrastrukturen brukes til overføring av grensekryssende strømmer, idet det tas særlig hensyn til behovet for å sikre forsyningssikkerhet. Ved beregningen av påløpte kostnader skal anerkjente metoder for beregning av standardkostnader benyttes. Det skal tas hensyn til de fordelene et nett har fra overføringen av grensekryssende strømmer med sikte på en eventuell reduksjon av den godtgjøringen som mottas.

Artikkel 4

Avgifter for nettilgang

1. De avgiftene nettoperatører krever for nettilgang, skal være åpne for innsyn, ta hensyn til behovet for nettsikkerhet og gjenspeile de faktiske kostnader i den grad disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignbar nettoperators kostnader, og skal ikke innebære forskjellsbehandling. Avgiftene skal ikke være avstandsbaserte.

2. Produsenter og forbrukere («last») kan pålegges avgift for nettilgang. Den andelen av den samlede nettavgiften som bæres av produsentene skal, med forbehold for behovet for å sende ut egnede og effektive lokaliseringssignaler, være lavere enn den andelen som bæres av forbrukerne. Når det er hensiktsmessig, skal tariffnivået for produsenter og/eller forbrukere gi lokaliseringssignaler på europeisk plan og ta hensyn til omfanget av det nettap og den kapasitetsbegrensning dette forårsaker, samt til investeringskostnadene for infrastrukturen. Dette skal ikke være til hinder for at medlemsstater gir lokaliseringssignaler på sitt territorium eller anvender ordninger for å sikre at de avgiftene for nettilgang som pålegges forbrukerne («last»), er ensartede innenfor hele deres territorium.

3. Ved fastsettelse av avgifter for nettilgang skal det tas hensyn til følgende:

- ut- og innbetalinger som skyldes oppgjørsordningen mellom systemansvarlige nettselskaper,
- faktisk utbetalte og mottatte betalinger samt betalinger som kan forventes for tidsrom i framtiden, beregnet på grunnlag av tidsrom i fortiden.

4. Forutsatt at det er innført egnede og effektive lokaliseringssignaler i samsvar med nr. 2, skal avgiftene for

nettilgang for produsenter og forbrukere pålegges uten hensyn til den elektriske kraftens opprinnelses- og bestemmelsesstat, som angitt i den underliggende forretningsavtalen. Dette berører ikke avgifter for meldt eksport og meldt import i forbindelse med håndtering av kapasitetsbegrensninger som nevnt i artikkel 6.

5. Det skal ikke pålegges en særskilt nettavgift for enkelttransaksjoner med meldt transitt av elektrisk kraft.

Artikkel 5

Opplysninger om utvekslingskapasitet

1. De systemansvarlige nettselskapene skal innføre ordninger for samordning og utveksling av opplysninger for å sikre nettsikkerheten i forbindelse med håndtering av kapasitetsbegrensninger.

2. Standardene for sikkerhet, drift og planlegging som brukes av de systemansvarlige nettselskapene, skal offentliggjøres. Opplysningene som offentliggjøres, skal omfatte en modell for beregning av samlet overføringskapasitet, og pålitelighetsmarginen for overføringen på grunnlag av nettets elektriske og fysiske kapasitet. Slike modeller skal godkjennes av reguleringsmyndighetene.

3. De systemansvarlige nettselskapene skal offentliggjøre beregninger av tilgjengelig overføringskapasitet for hver dag og angi om noe av den tilgjengelige overføringskapasiteten allerede er reservert. Slik offentliggjøring skal skje ved bestemte tidsintervaller før overføringsdagen, og skal i alle tilfeller omfatte beregninger av kapasiteten én uke og én måned på forhånd, samt en kvantitativ angivelse av den tilgjengelige kapasitetens forventede pålitelighet.

Artikkel 6

Alminnelige prinsipper for håndtering av kapasitetsbegrensninger

1. Problemer knyttet til kapasitetsbegrensninger på nettet skal håndteres med løsninger som ikke innebærer forskjellsbehandling, som er markedsbaserte, og som gir effektive økonomiske signaler til de berørte markedsdeltakerne og systemansvarlige nettselskapene. Problemer knyttet til kapasitetsbegrensninger på nettene skal fortrinnsvis løses med metoder som ikke er transaksjonsbaserte, dvs. som ikke innebærer et valg mellom de enkelte markedsdeltakernes kontrakter.

2. Framgangsmåter for begrensning av transaksjoner skal brukes bare i nødssituasjoner der det systemansvarlige nettselskapet må handle raskt og omfordeling eller motkjøp ikke er mulig. Slike framgangsmåter skal anvendes uten forskjellsbehandling.

Bortsett fra ved *force majeure* skal markedsdeltakere som er tildelt kapasitet, få godtgjøring for en eventuell begrensning av denne.

3. For de forbindelseslinjene og/eller overføringsnettene som har betydning for grensekryssende strømmer, skal størst mulig kapasitet stilles til markedsdeltakernes rådighet, samtidig som det tas hensyn til sikkerhetsstandardene for nettdrift.

4. Markedsdeltakerne skal i rimelig tid før den relevante driftsperioden underrette de berørte systemansvarlige nettselskapene om hvorvidt de har til hensikt å bruke den kapasiteten de er tildelt. Dersom tildelt kapasitet ikke vil bli brukt, skal den tilbakeføres til markedet på en åpen måte, med fullt innsyn og uten forskjellsbehandling.

5. Systemansvarlige nettselskaper skal, så langt det er teknisk mulig, samordne kapasitetsbehov for motsatt rettede energistrømmer gjennom den overbelastede forbindelseslinjen for å utnytte kapasiteten i denne linjen best mulig. Transaksjoner som avhjelper overbelastning, skal aldri nektes, men samtidig må nettsikkerheten ivaretas fullt ut.

6. Alle inntekter fra tildeling av utvekslingskapasitet skal brukes for ett eller flere av følgende formål:

- a) som garanti for at den tildelte kapasiteten faktisk er tilgjengelig,
- b) til nettinvesteringer som bevarer eller øker utvekslingskapasiteten,
- c) som en inntekt som reguleringsmyndighetene skal ta i betraktning når de godkjenner metoder for beregning av nettariiffer og/eller vurderer om tariffene bør endres.

Artikkel 7

Nye forbindelsesledninger

1. Nye forbindelsesledninger for likestrøm kan etter søknad unntas fra bestemmelsene i artikkel 6 nr. 6 i denne forordning og artikkel 20 og 23 nr. 2, 3 og 4 i direktiv 2003/54/EF, på følgende vilkår:

- a) investeringen må øke konkurransen med hensyn til forsyning av elektrisk kraft,
- b) risikonivået knyttet til investeringen er slik at den ikke vil bli gjennomført dersom unntak ikke innvilges,
- c) forbindelsesledningen må være eid av en fysisk eller juridisk person som i det minste med hensyn til rettslig form er atskilt fra selskapene som er systemansvarlige for de nettene denne forbindelsesledningen skal bygges i,
- d) det kreves avgifter av brukerne av denne forbindelsesledningen,

e) etter den delvise markedsåpningen omhandlet i artikkel 19 i direktiv 96/92/EF er ingen del av kapital- eller driftskostnadene for forbindelsesledningen blitt dekket inn av avgifter mottatt for bruk av de overførings- eller fordelingsnettene som forbindelsesledningen knytter sammen,

f) unntaket verken skader konkurransen eller hindrer at det indre marked for elektrisk kraft virker tilfredsstillende, eller at det regulerte nettet som forbindelsesledningen er tilkoplek, virker tilfredsstillende.

2. I unntakstilfeller får nr. 1 også anvendelse på forbindelsesledninger med vekselstrøm, forutsatt at kostnadene og risikoene knyttet til de aktuelle investeringene er svært høye sammenlignet med kostnadene og risikoene som vanligvis er knyttet til sammenkopling av to nabostaters nasjonale overføringsnett via en forbindelsesledning for vekselstrøm.

3. Nr. 1 får også anvendelse på betydelige kapasitetsøkninger i eksisterende forbindelsesledninger.

4. a) Reguleringsmyndigheten kan treffe beslutning om unntak som nevnt i nr. 1 og 2 fra sak til sak. Medlemsstatene kan likevel fastsette at reguleringsmyndigheten skal forelegge en uttalelse for vedkommende organ i medlemsstaten som skal gjøre et formelt vedtak om en søknad om unntak. Denne uttalelsen skal offentliggjøres sammen med vedtaket.

b) i) Unntaket kan omfatte hele eller deler av kapasiteten i den nye forbindelsesledningen eller i den eksisterende forbindelsesledningen med betydelig økt kapasitet.

ii) Når det gjøres vedtak om innvilgelse av unntak, skal det vurderes fra sak til sak om det er nødvendig å sette vilkår for unntakets varighet og for tilgang uten forskjellsbehandling til forbindelsesledningen.

iii) Når det gjøres vedtak om vilkårene i i) og ii), skal det særlig tas hensyn til tilleggskapasiteten som skal bygges, prosjektets forventede tidsramme og nasjonale forhold.

c) Når den innvilger unntak, kan vedkommende reguleringsmyndighet godkjenne eller fastsette reglene og/eller ordningene for forvaltning og tildeling av kapasitet.

d) Vedtaket om unntak, herunder eventuelle vilkår som nevnt i bokstav b), skal begrunnes behørig og offentliggjøres.

e) Ethvert vedtak om unntak skal gjøres etter samråd med de andre berørte medlemsstatene eller reguleringsmyndighetene.

5. Vedkommende myndighet skal umiddelbart underrette Kommisjonen om vedtaket om unntak sammen med alle opplysninger som har hatt betydning for vedtaket. Disse opplysningene kan oversendes til Kommisjonen i sammenfattet form, slik at Kommisjonen kan treffe en velbegrunnet beslutning.

Opplysningene skal særlig omfatte følgende:

- en utførlig begrunnelse for at reguleringsmyndigheten eller medlemsstaten innvilget unntaket, herunder økonomiske opplysninger som begrunner behovet for unntaket,
- den analysen som er foretatt av virkningen på konkurransen og på det indre marked for elektrisk krafts evne til å virke tilfredsstillende som følge av at unntaket innvilges,
- en begrunnelse for det tidsrom og den andel av den samlede kapasiteten i forbindelsesledningen som unntaket er innvilget for,
- resultatet av samrådet med berørte medlemsstater eller reguleringsmyndigheter.

Senest to måneder etter at den har mottatt underretningen, kan Kommisjonen anmode den berørte reguleringsmyndighet eller medlemsstat om å endre eller oppheve vedtaket om å innvilge unntak. Tidsrommet på to måneder kan forlenges med ytterligere en måned dersom Kommisjonen har behov for tilleggsopplysninger.

Dersom den berørte reguleringsmyndigheten eller medlemsstaten ikke etterkommer anmodningen innen en frist på fire uker, skal en endelig beslutning treffes etter framgangsmåten nevnt i artikkel 13 nr. 3.

Kommisjonen skal sørge for fortrolig behandling av forretningsmessig følsomme opplysninger.

Artikkel 8

Retningslinjer

1. Ved behov skal Kommisjonen i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 13 nr. 2 vedta og endre retningslinjer angående de forholdene som er nevnt i nr. 2 og 3 angående oppgjørsordningen mellom systemansvarlige nettselskaper, i samsvar med prinsippene fastsatt i artikkel 3 og 4. Når Kommisjonen vedtar disse retningslinjene for første gang, skal den sikre at de i ett enkelt utkast til tiltak omfatter minst de forholdene som er nevnt i nr. 2 bokstav a) og d) samt nr. 3.

2. Retningslinjene skal omfatte følgende:

- a) nærmere enkeltheter ved framgangsmåten for å fastsette hvilke systemansvarlige nettselskaper som skal betale

godtgjøring for grensekryssende strømmer, herunder skillet mellom de selskapene som er systemansvarlige for de nasjonale overføringsnettene som de grensekryssende strømmene kommer fra og de selskapene som ansvarlige for nettene de ender i, i samsvar med artikkel 3 nr. 2,

- b) nærmere enkeltheter ved den framgangsmåten for betaling som skal følges, herunder fastsettelse av det første tidsrommet det skal betales godtgjøring for, i samsvar med artikkel 3 nr. 3 annet ledd,
- c) nærmere enkeltheter ved metodene for fastsettelse av hvilke overførte grensekryssende strømmer det skal betales godtgjøring for i henhold til artikkel 3, både med hensyn til strømmenes mengde og type, og angivelse av omfanget av slike strømmer som kommer fra og/eller ender i de enkelte medlemsstaters overføringsnett, i samsvar med artikkel 3 nr. 5,
- d) nærmere enkeltheter ved metoden for beregning av kostnader og inntekter som skyldes overføringen av grensekryssende strømmer, i samsvar med artikkel 3 nr. 6,
- e) nærmere enkeltheter ved behandlingen av strømmer av elektrisk kraft som kommer fra eller ender i stater utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, i forbindelse med oppgjørsordningen mellom systemansvarlige nettselskaper,
- f) deltakelse av nasjonale nett som er koplet sammen gjennom likestrømledninger, i samsvar med artikkel 3.

3. I retningslinjene skal det også fastsettes egnede regler med sikte på en trinnvis harmonisering av prinsippene som legges til grunn ved fastsettelse av avgifter for produsenter og forbrukere (last) i nasjonale prissystemer, herunder hensynet som skal tas til oppgjørsordningen mellom systemansvarlige nettselskaper i de nasjonale nettavgiftene og utsendelse av passende og effektive lokaliseringssignaler, i samsvar med prinsippene fastsatt i artikkel 4.

Retningslinjene skal inneholde bestemmelser om passende og effektive harmoniserte lokaliseringssignaler på europeisk plan.

En eventuell harmonisering i denne forbindelse skal ikke være til hinder for at medlemsstatene anvender mekanismer for å sikre at avgiftene for nettilgang som betales av forbrukerne (last), er sammenlignbare innenfor hele deres territorium.

4. Ved behov skal Kommisjonen i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 13 nr. 2 endre retningslinjene

for forvaltning og tildeling av tilgjengelig overføringskapasitet i forbindelsesledninger mellom nasjonale nett som angitt i vedlegget, i samsvar med prinsippene fastsatt i artikkel 5 og 6, særlig for å ta med detaljerte retningslinjer for alle metodene for kapasitetstildeling som anvendes i praksis, og for å sikre at ordninger for håndtering av kapasitetsbegrensninger utvikles på en måte som er forenlig med det indre markedets mål. I forbindelse med slike endringer skal det ved behov fastsettes felles regler for minstekrav til standarder for sikkerhet og drift ved bruk og drift av nettet, som nevnt i artikkel 5 nr. 2.

Når Kommisjonen vedtar eller endrer retningslinjer, skal den sikre at de medfører det minimum av harmonisering som kreves for å nå målene i denne forordning, og at de ikke er mer omfattende enn det som er nødvendig i så måte.

Når Kommisjonen vedtar eller endrer retningslinjer, skal den angi hvilke tiltak den har truffet for å sikre samsvar mellom disse retningslinjene og regler i tredjestater som inngår i det europeiske elektrisitetsnettet.

Artikkel 9

Reguleringsmyndigheter

Når reguleringsmyndighetene utfører sine oppgaver, skal de sikre samsvar med denne forordning og retningslinjene vedtatt i henhold til artikkel 8. Ved behov skal de, for å nå målene i denne forordning, samarbeide med hverandre og med Kommisjonen.

Artikkel 10

Opplysninger og fortrolighet

1. Medlemsstatene og reguleringsmyndighetene skal på anmodning oversende Kommisjonen alle opplysninger som er nødvendige for formålene nevnt i artikkel 3 nr. 4 og artikkel 8.

Særlig med hensyn til formålene nevnt i artikkel 3 nr. 4 og 6 skal reguleringsmyndighetene regelmessig oversende opplysninger om de nasjonale systemansvarlige nettselskapenes faktisk påløpte kostnader, data og alle relevante opplysninger om de fysiske strømmene i de systemansvarlige nettselskapenes nett og om nettkostnadene.

Kommisjonen skal fastsette en rimelig frist for å oversende disse opplysningene, idet den tar hensyn til hvor sammensatte de ønskede opplysningene er, og hvor mye det haster å få dem.

2. Dersom den berørte medlemsstat eller reguleringsmyndighet ikke oversender disse opplysningene innen fristen fastsatt i samsvar med nr. 1, kan Kommisjonen anmode om å få utlevert alle opplysninger som er nødvendige for formålene nevnt i artikkel 3 nr. 4 og artikkel 8 direkte fra de berørte foretak.

Når Kommisjonen sender en anmodning om opplysninger til et foretak, skal den samtidig sende en kopi av anmodningen til reguleringsmyndighetene i medlemsstaten der foretaket har sitt forretningskontor.

3. I sin anmodning om opplysninger skal Kommisjonen angi det rettslige grunnlaget for anmodningen, fristen for å oversende opplysningene, anmodningens formål og de sanksjoner som i henhold til artikkel 12 nr. 2 kan anvendes dersom det blir gitt uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger. Kommisjonen skal fastsette en rimelig frist, idet den tar hensyn til hvor sammensatte de ønskede opplysningene er, og hvor mye det haster å få dem.

4. Foretakenes eiere eller deres representanter og, dersom det dreier seg om juridiske personer, de personer som har fullmakt til å representere dem i henhold til lov eller stiftelsesdokument, skal utlevere opplysningene det anmodes om. Advokater med behørig fullmakt til å handle kan utlevere opplysningene på vegne av sine klienter, og i så fall skal klienten stå fullt ansvarlig dersom de utleverte opplysningene er ufullstendige, uriktige eller villedende.

5. Dersom et foretak ikke utleverer de ønskede opplysningene innen den fristen Kommisjonen har satt, eller det gir ufullstendige opplysninger, kan Kommisjonen kreve ved vedtak at opplysningene blir utlevert. Vedtaket skal angi hvilke opplysninger som kreves, og fastsette en passende frist for å oversende dem. Det skal vise til sanksjonene fastsatt i artikkel 12 nr. 2. Det skal også vise til retten til å få vedtaket prøvd for De europeiske fellesskaps domstol.

Kommisjonen skal samtidig sende en kopi av vedtaket til reguleringsmyndighetene i den medlemsstaten der personen er bosatt eller foretaket har sitt forretningskontor.

6. Opplysninger som er innhentet i henhold til denne forordning, skal anvendes bare for formålene nevnt i artikkel 3 nr. 4 og artikkel 8.

Kommisjonen skal ikke gi videre opplysninger den mottar i henhold til denne forordning dersom opplysningene er omfattet av taushetsplikt.

Artikkel 11

Medlemsstaters rett til å treffe mer detaljerte tiltak

Denne forordning berører ikke medlemsstatenes rett til å beholde eller innføre tiltak som omfatter mer detaljerte bestemmelser enn de som er fastsatt i denne forordning og i retningslinjene omhandlet i artikkel 8.

*Artikkel 12***Sanksjoner**

1. Med forbehold for nr. 2 skal medlemsstatene fastsette regler for sanksjoner som skal anvendes ved overtredelse av bestemmelsene i denne forordning og treffe alle tiltak som er nødvendige for å sikre at de håndheves. De fastsatte sanksjonene må være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse bestemmelsene senest 1. juli 2004, og skal umiddelbart underrette den om eventuelle senere endringer som berører dem.

2. Kommisjonen kan ved vedtak ilegge foretak bøter på opptil 1 % av den samlede omsetning i foregående regnskapsår dersom de forsettlig eller uaktsomt gir uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger som svar på en anmodning i henhold til artikkel 10 nr. 3, eller unnlater å utlevere opplysninger innen en frist fastsatt ved vedtak truffet i henhold til artikkel 10 nr. 5 første ledd.

Ved fastsettelse av botens størrelse skal det tas hensyn til hvor alvorlig den manglende overholdelsen av kravene nevnt i første ledd er.

3. Sanksjoner fastsatt i henhold til nr. 1 og vedtak truffet i henhold til nr. 2 skal ikke anses som strafferettslige.

*Artikkel 13***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 3 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

4. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

*Artikkel 14***Kommisjonens rapport**

Kommisjonen skal overvåke gjennomføringen av denne forordning. Senest tre år etter at denne forordning har trådt i kraft, skal Kommisjonen oversende Europaparlamentet og Rådet en rapport om de erfaringer som er gjort i forbindelse med anvendelsen av den. Rapporten skal særlig undersøke i hvilken grad forordningen har vært vellykket med hensyn til å sikre at vilkårene for nettilgang for overføring av elektrisk kraft over landegrensene er basert på likebehandling og gjenspeiler faktiske kostnader, og dermed bidrar til langsiktig forsyningssikkerhet og forbrukervalg i et indre marked som virker tilfredsstillende, samt i hvilken grad det er gitt effektive lokaliseringssignaler. Ved behov skal rapporten være vedlagt egnede forslag og/eller anbefalinger.

*Artikkel 15***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. juli 2004.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 26. juni 2003.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

A. TSOCHATZOPOULOS

Formann

VEDLEGG

Retningslinjer for forvaltning og tildeling av tilgjengelig overføringskapasitet i forbindelsesledninger mellom nasjonale nett

Alminnelige bestemmelser

1. Metoden(e) som medlemsstatene innfører for håndtering av kapasitetsbegrensninger, skal behandle kortvarige kapasitetsbegrensninger på en markedsbasert og økonomisk effektiv måte, og samtidig gi signaler om eller oppmuntre til effektiv investering i nett og produksjon på riktige steder.
2. De systemansvarlige nettselskapene eller, der det er hensiktsmessig, medlemsstatene, skal fastsette standarder som innebærer likebehandling og innsyn og som beskriver de metodene for håndtering av kapasitetsbegrensninger som de vil anvende, og under hvilke omstendigheter. Disse standardene skal, sammen med sikkerhetsstandardene, beskrives i offentlig tilgjengelige dokumenter.
3. Forskjeller i behandlingen av de ulike typene grensekryssende transaksjoner, enten det dreier seg om fysiske bilaterale kontrakter eller bud som gis på organiserte markeder i utlandet, skal holdes på et minimum ved utarbeidningen av reglene i de spesifikke metodene for håndtering av kapasitetsbegrensninger. Metodene for tildeling av knapp overføringskapasitet må gi mulighet for fullt innsyn. Det må kunne påvises at eventuelle forskjeller i behandlingen av transaksjoner ikke fører til konkurransevridning eller hindrer konkurranseutviklingen.
4. Prissignaler som skyldes systemene for håndtering av kapasitetsbegrensninger, skal være retningsbestemte.
5. De systemansvarlige nettselskapene skal tilby markedet en mest mulig fast overføringskapasitet. En rimelig andel av kapasiteten kan tilbys markedet på gradvis mindre faste vilkår, men de nøyaktige vilkårene for transport over de grensekryssende linjene skal til enhver tid gjøres kjent for markedsdeltakerne.
6. Ettersom nettet på det europeiske fastland er svært finmasket og bruken av forbindelsesledninger virker inn på kraftstrømmene på minst to sider av en statsgrense, skal de nasjonale reguleringsmyndighetene sikre at det ikke ensidig utarbeides framgangsmåter for håndtering av kapasitetsbegrensninger som får betydelig innvirkning på kraftstrømmene i andre nett.

Langtidskontrakter

1. Fortrinnsrett til tilgang til en forbindelsesledning skal ikke tildeles ved kontrakter som bryter med EF-traktatens artikkel 81 og 82.
2. Eksisterende langtidskontrakter skal ikke ha fortrinnsrett når de fornyes.

Opplysninger

1. De systemansvarlige nettselskapene skal innføre hensiktsmessige ordninger for samordning og utveksling av opplysninger for å garantere nettsikkerheten.
2. De systemansvarlige nettselskapene skal offentliggjøre alle relevante opplysninger om den samlede kapasiteten for overføring over landegrensene. I tillegg til vinter- og sommerkverdiene for tilgjengelig overføringskapasitet skal beregnet overføringskapasitet for hver dag offentliggjøres av de systemansvarlige nettselskapene ved flere tidsintervaller før transportdatoen. Markedet skal ha nøyaktige anslag minst én uke i forveien, og de systemansvarlige nettselskapene bør også bestrebe seg på å gi opplysninger én måned i forveien. En beskrivelse av påliteligheten i disse opplysningene skal vedlegges.

3. De systemansvarlige nettselskapene skal offentliggjøre en modell for beregning av samlet overføringskapasitet og pålitelighetsmarginen ved overføring på grunnlag av nettets elektriske og fysiske kapasitet. Modellen skal godkjennes av reguleringsmyndighetene i de berørte medlemsstater. Standardene for sikkerhet, drift og planlegging skal inngå i opplysningene de systemansvarlige nettselskapene skal offentliggjøre i offentlig tilgjengelige dokumenter.

Prinsipper for metodene for håndtering av kapasitetsbegrensninger

1. Problemer med kapasitetsbegrensninger i nettet skal fortrinnsvis løses med transaksjonsuavhengige metoder, dvs. metoder som ikke innebærer et valg mellom ulike markedsdeltakers kontrakter.
2. Samordnet omfordeling av grensekryssende kapasitet eller motkjøp kan anvendes i fellesskap av de berørte systemansvarlige nettselskapene. Kostnadene som de systemansvarlige nettselskapene pådrar seg ved motkjøp og omfordeling, må imidlertid være på et effektivt nivå.
3. De mulige fordelene med en kombinasjon av markedsdeling eller andre markedsbaserte ordninger for å løse problemer med «permanente» kapasitetsbegrensninger og med motkjøp for å løse problemer med midlertidige kapasitetsbegrensninger, skal umiddelbart vurderes som en mer varig tilnæringsmåte ved håndtering av kapasitetsbegrensninger.

Retningslinjer for eksplisitte auksjoner

1. Auksjonssystemet må utformes på en slik måte at all tilgjengelig kapasitet tilbys markedet. Dette kan skje gjennom en kombinert auksjon der kapasitet auksjoneres bort for forskjellige tidsrom med forskjellige kriterier (f.eks. med hensyn til forventet pålitelighet for den aktuelle tilgjengelige kapasiteten).
2. Den samlede utvekslingskapasiteten skal tilbys på en rekke auksjoner som for eksempel kan avholdes årlig, månedlig, ukentlig, daglig eller flere ganger per dag, alt etter de berørte markedenes behov. Ved hver av disse auksjonene skal det tildeles en på forhånd fastsatt del av den tilgjengelige overføringskapasiteten pluss eventuell resterende kapasitet som ikke ble tildelt ved tidligere auksjoner.
3. Framgangsmåtene for de eksplisitte auksjonene skal utarbeides i nært samarbeid mellom den nasjonale reguleringsmyndigheten og det berørte systemansvarlige nettselskapet, og skal utformes på en slik måte at budgiverne også kan delta i de daglige aktivitetene ved ethvert organisert marked (dvs. kraftbørsen) i de berørte stater.
4. Kraftstrømmene i begge retninger i overbelastede forbindelseslinjer skal i prinsippet samordnes slik at transportkapasiteten utnyttes mest mulig i den retning som er overbelastet. Framgangsmåten for samordning av strømmene skal likevel oppfylle kravene til sikker drift av kraftsystemet.
5. For at markedet skal tilbys mest mulig kapasitet, skal de som forårsaker den økonomiske risikoen knyttet til samordning av strømmene, også bære denne risikoen.
6. Den framgangsmåten for auksjoner som vedtas, skal være utformet slik at det sendes retningsbestemte prissignaler til markedsdeltakerne. Transport som går i motsatt retning av den dominerende kraftstrømmen, reduserer kapasitetsbegrensningen og fører dermed til økt transportkapasitet i den overbelastede forbindelseslinjen.
7. For å unngå å skape eller forverre problemer knyttet til én eller flere markedsdeltakers dominerende stilling skal vedkommende reguleringsmyndigheter, når de utformer en auksjonsordning, nøye overveie å sette en øvre grense for hvor stor kapasitet som kan kjøpes/eies/brukes av én enkelt markedsdeltaker.
8. For å fremme utviklingen av likvide markeder for elektrisk kraft, skal kapasitet som kjøpes på auksjon, kunne omsettes fritt inntil det systemansvarlige nettselskapet får melding om at den kjøpte kapasiteten vil bli brukt.